

01.07.2011 – TARİHİNDEN GEÇERLİ OLMAK ÜZERE GELİR VERGİSİNDEN İSTİSNA YURT DIŞI HARCIRAH TUTARLARINI BELİRLEYEN BKK YAYIMLANDI

ÖZET : 01 Temmuz 2011 tarihinden geçerli olmak üzere memur maaşlarına uygulanacak katsayılara göre hesaplanan yurt dışı harcırahlar ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve diğer ülkelere gidişte ödenen harcırahlarla ilgili istisna tutarları.

Gelir Vergisi Kanununun 24/2'nci maddesinde, 6245 sayılı Harcırah Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından idare meclisi başkanı ve üyeleri ile denetçilerine, tasfiye memurlarına ve hizmet erbabına (Harcırah Kanunu'na tabi olsun olmasın her türlü sözleşmeli personel dahil) verilen **gerçek yol giderlerinin tamamı** ile yemek ve yatmak giderlerine karşılık verilen gündeliklerin aynı aylık seviyesindeki devlet memurlarına verilen gündelikleri veya devletçe verilen gündeliklerin en yüksek haddini aşmayan kısmının gelir vergisinden istisna olduğu, aşan kısmın ise vergiye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 138 seri No' lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de Harcırah Kanunu kapsamı dışında kalan müesseseler tarafından hizmet erbabına fiili yemek ve yatmak giderleri dışında gündelik de ödendiği takdirde bu gündeliklerin tamamının ücret olarak vergiye tabi tutulması gerektiği açıklanmıştır.

Harcırah Kanununun 33'üncü maddesinde yurtiçinde verilecek gündeliklerin miktarının her yıl bütçe kanunları ile tespit olunacağı, 34'üncü maddesinde de yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

3 Mayıs 2011 tarih ve 27923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1439 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"ın yürürlüğe konulması kararlaştırılmıştır. Söz konusu Karar, 01.01.2011 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Değiştirilen bu tutarlara göre hesaplanan yurtiçi harcırahlar ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve diğer ülkelere gidişte ödenen harcırahlarla ilgili istisna tutarları 9.6.2011 Tarihli ve 71 No' lu sirkülerimizde açıklanmıştı.

Bu defa, 5 Temmuz 2011 tarihli ve 27985 sayılı 2. Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanan 2011/2022 sayılı BKK ile 1 Temmuz 2011 tarihinden itibaren memur maaşlarına uygulanacak, memur maaş katsayısı ile memuriyet taban aylığı katsayısı değişmiş olup, 1 Temmuz 2011 tarihinden geçerli olmak üzere; Memur Maaş katsayısı ve Memuriyet Taban Aylığı Katsayısı aşağıdaki gibi olmuştur.

Katsayılar	01.07.2011- 31.12.2011
Memuriyet Katsayısı	0,06446
Memuriyet Taban Aylığı Katsayısı	0,86251

A- Gelir Vergisinden İstisna Yurt Dışı Harcırahlar

6245 Sayılı Harcırah Kanununun 34'üncü maddesine istinaden 01.03.2008 tarih ve 26803 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2008/13252 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile memurlara ödenecek yurt dışı harcırah tutarları 1 Ocak 2008 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmişti. Daha sonra, 30.01.2009 tarih ve 27126 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14579 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve 05.03.2009 tarih ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/114 memurlara ödenecek yurt dışı harcırah tutarları 1 Ocak 2009 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir.

3 Mayıs 2011 tarih ve 27923 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1439 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yurt dışı harcırah tutarları yeniden belirlenmiştir. Memur maaşlarındaki katsayı değişikliğinden sonra, 01.07.2011-31.12.2011 tarihleri arasında gelir vergisinden istisna olacak yurt dışı harcırah tutarları aşağıdaki gibidir.

YURTDIŞI GÜNDELİKLERİNİN HESAPLANMASINDA ESAS ALINACAK CETVEL

GÖREV UNVANI / KADRO DERECESİ	1.474,88 ve daha fazla aylık alanlar	1.463,28 - 1.474,87 arasında aylık alanlar	1.289,24 - 1.463,27 arasında aylık alanlar	921,49 - 1.289,23 arasında aylık alanlar	921,48 ve daha az aylık alanlar
ÜLKELER	II	III	IV	V	VI
(PARA BİRİMLERİ)	SÜTUN	SÜTUN	SÜTUN	SÜTUN	SÜTUN
A.B.D. (A.B.D. Doları)	182	146	117	110	93
Almanya (Euro)	164	131	105	99	83
Avustralya (Avustralya Doları)	283	227	181	171	143
Avusturya (Euro)	166	132	106	100	84
Belçika (Euro)	161	128	103	97	81
Danimarka (Danimarka Kronu)	1.238	988	791	746	627
Finlandiya (Euro)	148	119	95	90	74
Fransa (Euro)	160	127	102	96	81
Hollanda (Euro)	156	125	100	94	80
İngiltere (Sterlin)	115	91	74	69	59

İrlanda (Euro)	155	124	99	94	78
İspanya (Euro)	158	126	101	95	80
İsveç (İsveç Kronu)	1.359	1.085	867	819	687
İsviçre (İsviçre Frangı)	283	226	181	171	143
İtalya (Euro)	152	122	98	92	77
Japonya (Japon Yeni)	31.405	25.127	20.118	18.901	15.914
Kanada (Kanada Doları)	244	195	156	147	125
Kuveyt (Kuveyt Dinarı)	50	40	33	31	25
Lüksemburg (Euro)	161	128	103	97	82
Norveç (Norveç Kronu)	1.193	952	762	719	604
Portekiz (Euro)	155	124	99	93	78
Suudi Arabistan (Suudi A. Riyali)	617	492	395	372	313
Yunanistan (Euro)	158	126	101	95	80
Diğer AB Ülkeleri (Euro)	127	101	81	76	65
Diğer Ülkeler (A.B.D. Doları)	157	125	100	95	80

1.07.2011-31.12.2011dönemi için vergiden istisna edilecek yurt dışı gündelik tutarlarına karşılık gelen yukarıda belirtilen brüt aylık tutarlarının hesabında emsal alınan kadrolar aşağıdaki tabloda yer aldığı şekildedir.

01.07.2011- 31.12.2011 DÖNEMİ İÇİN GEÇERLİ BRÜT AYLIK TUTARI (TL)	GRUP NO	EMSAL ALINAN KADRO
1.415,12 TL ve Daha Fazlası	II	Başbakanlık Müsteşarı
1.415,11 -1.403,97 TL	III	8000 ek göstergeli kadrolar
1.236,70-1.403,96 TL	IV	5300+ ek göstergeli kadrolar

883,26 -1.236,69 TL	V	1-4 üncü dereceli kadrolar
883,25 TL ve Daha Azı	VI	5-15 inci dereceli kadrolar

B-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündelikler

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları en son 01.03.2008 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 2006/13252 sayılı BKK ile 01.1.2008-31.12.2008 tarihleri arasında geçerli olmak üzere belirlenmişti. Daha sonra, 30/01/2009 tarih ve 27126 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14579 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.1.2009-31.12.2009 üzere, daha sonra da 01.01.2010 tarihinden geçerli olmak üzere, 2010/114 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları yeniden belirlenmişti. En son, 01.01.2011 tarihinden geçerli olmak üzere, 2011/1439 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları yeniden belirlenmiş. Yapılan son düzenleme ile, 01.01.2011 tarihinden geçerli olmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sürekli veya geçici bir görevle gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile geçici görevlendirme süreleri için verilecek gündelik tutarları aşağıdaki gibidir:

GÖREV UNVANI/KADRO DERECESESİ	Verilecek Gündelik Miktarları (TL)
1- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan	133,00
2- Genelkurmay Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Bakanlar, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil	107,00

Güvenlik Komutanı, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay ve Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Cumhurbaşkanlığı ve T.B.M. M. Genel Sekreterleri, Başbakanlık Müsteşarı	
3- Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Bakanlık Müsteşarları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Avrupa Birliği Genel Sekreteri, Başbakanlığa bağlı Müsteşarlar, Korgeneral ve Koramiraller, Diyanet İşleri Başkanı, Başbakan Baş müşaviri, merkezde sürekli görevle bulunanlar dışındaki Büyükelçiler	93,00
4- Yukarıdakiler dışında kalan memur ve hizmetlilerden;	
a) Aylık/kadro derecesi 1 olanlar	80,00
b) Aylık/kadro derecesi 2-4 olanlar	66,50
c) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	53,00

III- GÜNDELİKLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Gelir vergisinden istisna edilen gündelik uygulamasında aşağıdaki hususların göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

- i- Aylık ücret tutarlarına göre belirlenen gündelik tutarının vergiden istisna edilen tutarı aşmadığı durumlarda bu ödemelerden sadece damga vergisi kesintisi yapılması gerekmekte olup, istisna tutarı aşan gündelik ödendiği durumda ise **aşan tutar**, ücretlinin içinde bulunduğu gelir dilimine karşılık gelen vergi oranı ve damga vergisi dikkate alınarak brütleştirilmek suretiyle gelir vergisi kesintisine tabi tutulmalıdır.
- ii- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne geçici görevle gönderilen ve bu Karar hükümlerine göre gündelik ödenen Devlet memurlarına, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere, gündeliklerinin yarısına kadar olan kısmı yatacak yer ücreti olarak ödendiğinden, harcırah ödemelerinde bu hususun da dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, yukarıda gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik belirlenmesi durumunda, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, yukarıdaki cetvelde gösterilen gündelik miktarları esas alınacaktır.

- iii- Yurt dışı gündeliklerin TL cinsinden tahakkuku yapılırken, yabancı paranın T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kurunun esas alınması gerekmektedir.
- iv- Devlet memurlarına yurt dışı seyahatin ilk 10 günü için verilen gündelik tutarı % 50 zamlı olarak ödendiğinden, istisna harcırahın hesaplanması sırasında bu durumun da dikkate alınması gerekmektedir.
- v- Birden fazla ülkeyi kapsayan seyahatlerde, yurtdışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarının esas alınması gerekmektedir.
- vi- Devlet memurlarında da olduğu gibi yurt dışında yatacak yer için ödenen ve belgelendirilen giderlerin, vergiden istisna edilen gündelik tutarlarının % 40'ını aşması halinde, aşan kısmın % 70'i ayrıca vergiden istisna edilerek ödenebilmektedir. Ancak ek olarak ödenecek bu tutar, vergiden istisna gündelik tutarının; aylık seviyesi 1.114,04 TL'nin aşanlar için %100'ünden, diğerleri için %70'inden fazla olamamaktadır.
- vii- Gündelik verilen personelin yurt içi ve yurt dışı seyahati ile ilgili yemek ve konaklama giderleri ayrıca belge karşılığında kendisine ödenmesi ve bu belgeler gider veya maliyet olarak dikkate alınması halinde ise ödenen gündelik tutarının tamamının brütleştirilerek ücret olarak vergi matrahına dahil edilerek vergi hesaplanması gerekmektedir.
- viii- Harcırah için avans verilecek ise, avansın Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden avans miktarının tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunur. Avans ilgiliye Türk Lirası cinsinden ödenir. Avansın mahsup işlemlerinde ise ilgiliye ödenme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen efektif satış kuru esas alınacaktır.
- ix- Harcırah için avans verilmemiş ise, yurtdışı gündeliklerinin Türk Lirası cinsinden tutarı, yabancı para cinsinden gündelik miktarının beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuruyla çarpılması suretiyle bulunacaktır.
- x- Yabancı para cinsinden, müstahak olunan harcırah miktarının avans miktarından fazla olması halinde fazla olan kısım için, beyanname düzenleme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ilan edilen döviz satış kuru esas alınacaktır.
- xi- Kurumlar, hizmetin özellikleri, mevcut ödenek miktarı, resmî veya özel kurum ve kuruluşlar tarafından ödeme yapılması, görev yerinde ücretsiz veya düşük ücretli yatacak yer temin edilmesi, yemek

ihtiyaçlarının kısmen veya tamamen karşılanması gibi hususları dikkate almak suretiyle, ekli cetvelde gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik ödeyebilirler. Ancak, bu şekilde ödenecek gündeliklerin ilgililerce kabul edildiğinin görev mahallinden ayrılmadan önce idarelerine yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir. Bu durumda ödenmesi gereken miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik belirlenmesi durumunda, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, ekli cetvelde gösterilen gündelik miktarları esas alınır.

- xii- Türkiye'den yurtdışına geçici görevle gönderilenlerden, seyahat ve ikamet süresinin ilk on günü ile sınırlı olmak kaydıyla, yurtdışında yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri fatura ile belgelendirenlere, faturada gösterilen günlük yatak ücretinin birinci fıkrada belirtildiği şekilde artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerinin % 40'ına kadar olan miktar için bir ödeme yapılmaz, %40'ını aşması halinde ise aşan kısmın sadece % 70'i ayrıca ödenir. Ancak, yatacak yer temini için ödenecek günlük ilave miktar, artırımlı olarak hesaplanan gündeliklerin ekli cetvelin;
- a) I-III no'lu sütunlarda gösterilen unvanlarda bulunanlar için % 100'ünden,
- b) IV-VII no'lu sütunlarda gösterilen kadrolarda bulunanlar için % 70'inden,
- fazla olamaz.
- xiii- Ayrıca yukarıda gösterilen miktarlardan daha aşağı miktarda gündelik belirlenmesi durumunda, yatacak yer ücretinin hesaplanmasında, yukarıda yer alan gündeliklerin artırımlı miktarları esas alınacaktır.
- xiv- 2011/1439 sayılı BKK hükümleri Staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenlere (gidiş ve dönüş yol gündelikleri hariç) uygulanmayacaktır.
- xv- Harcırahın 1/3'ü yatma, 2/3'ü de yemek giderlerine karşılık ödenmektedir.

Saygılarımızla...

